Під час своєї подорожі в глибокий Схід, я випадково потрапив до Монголії.

Їдучи експресом з Києва на Владивосток, до берегів Японського моря, я мав можливість спостерігати мальовничий і довгий шлях через Урал, Сибір та суворе Байкальське озеро зі стрімкою річкою Ангарою.

З великою охотою ми дивимось на нові для нас краєвиди ще не баченої природи, з не меншим зацікавленням читаємо описи її в книжках, але найбільше нас цікавить людина.

Людина з її звичаями, свідомістю, психологією, боротьбою за існування найсильніше приваблює нашу увагу. Ми часто невдоволено відводимо свій зір од краєвиду, що його не оживлює присутність людини, і відриваємось від книги, коли в ній немає людських почуттів.

Людина, що живе, борючись з подібними собі за краще місце в суспільстві, особливо людина, що бореться, перемагаючи сумніви й вагання, спалюючи себе на багатті нестримних дій, завжди є вісь нашого зацікавлення, нашої роз'ятреної уваги.

Ще більше зацікавлення викликає в нас людина, що бореться в невідомій нам природі, у відмінному від нашого оточенні, але бореться гаряче, міцно, не шкодуючи себе.

З Верхнєудінська мені пощастило пробратися на далекий південь — аж до пустелі Гобі.

До Верхнєудінська я був пасажир, оточений всіляким залізничним комфортом, але в другій половині моєї подорожі я став справжнім мандрівником, що переживає всі труднощі та небезпеки звабливого мандрування.

Мене, як класичне золоте руно, вабила країна монголів, країна Чінгісхана. Річкою Селенгою, через міста Усть-Кяхту, Троїцькосавськ, Кяхту, я дістався монгольського кордону. Далі через монгольське місто Маймачен, — це його стара китайська назва, — і Алтан-Булак, — нова, що означає "золотий ключ", я подорожував далі до столиці Монголії — Урги, — тепер Улан-Батора-Хото, і з столиці — експедицією в пустелю Гобі, до хошуна Шанхай-Ула.

Монгольська Народна Республіка — зовнішня Монголія — ще зовсім недавно звільнилася від ярма китайського гендлювання й російського купецтва.

МНР має щось із сімсот тисяч населення, головна маса монгольського народу ще лишається під китайським ярмом. Її територія дорівнює Західній Європі, та це здебільшого пустелі, мало залюднені, з суворою природою.

Успішна боротьба за незалежність характеризує монгольський народ, що прокинувся до громадської діяльності, вогнем і мечем революції звільнившись з-під ярма визискувачів.

У Монголії пролетаріату немає — він лише народжується в прискорених темпах господарчого зростання країни. Головне населення Монголії — це арати, кочівники, що розводять худобу, але вони спромоглися скинути свого царка Богдо-Гегена, своїх феодальних вельмож — сайтів-баяликів, що були агентами китайського та японського гендлювання, і утворити народну республіку, давши відсіч естляндському баронові, офіцерові російської армії Унгерну фон Штернбергові.

За вождя в боротьбі за визволення монгольського народу був Сухе-Батор, що помер, отруєний Богдо-Гегеном та ламами. Народна революційна партія та Спілка революційної молоді Монголії, керовані Комінтерном, взяли керівництво в свої руки й досі ведуть монгольський

народ шляхом цілковитого звільнення від зовнішніх та внутрішніх визискувачів.

Соціальна база цієї партії — бідняцькі й середняцькі маси аратів. За статутом партії, члени її мають спирати свою роботу на марксизмі-ленінізмі та завданнях Комінтерну. Монгольська Народна революційна партія вже пройшла чималий шлях боротьби за зміцнення своїх зв'язків із світовим комуністичним рухом. Партія своїм завданням ставить зміцнення незалежності Монголії, ліквідацію решток феодалізму в країні, демократизацію державного устрою, зміцнення політико-економічних зв'язків із СРСР. Програма партії дає марксистський аналіз розвитку капіталізму, встановлює некапіталістичний шлях розвитку МНР і тим самим долю свою зв'язує з усім світовим комуністичним рухом.

Великий Хурулдан, Рада міністрів, здійснюють революційну законність країни, посуваючи вперед її громадське та господарське життя.

Поруч із новим життям, що б'є дзвінким джерелом, у Монголії ще зберігся старий побут із часів Чінгіса, ще панує ламаїзм, релігія покори сильнішому, що її підтримують і живлять численні дацани — монастирі з величезною армією ченців-лам.

У боротьбі нового зі старим дуже своєрідно сплітається сучасне життя монгола, дуже своєрідно перероблюється його психіка.

Під час своєї мандрівки по Монголії я мав можливість дуже близько стикатися з життям монголів. Я познайомився з членами революційної народної партії, з міністрами й ревсомольцями, з іще наївними, як діти, монголами-аратами, з робітниками китайцями і, нарешті, з купцями та ламами. В пустелі Гобі, крім традиційних пісків, сарн та ящірок, я знайшов людей, що борються з природою й борються за кращий соціальний устрій.

Через те, що мене найбільше цікавив монгол, а не монгольський краєвид, я в своїй книзі відступив від звичайних традиційних репортажних описів подорожування. Я задумав показати людей, розкривши їхнє буття, як розкривають дорогоцінну скриньку з інтимними речами.

Все те, що я чув і бачив, я зорганізував у конкретні образи, в світлі тої ідейної цілеспрямованості, до якої прагне передова частина трудящих Монголії в особі їх Народно революційної партії, що поділяє програму Комінтерну.

Книжку написано, і хай її судять читачі, які знають, що працювати важко, що праця — жорстока насолода тих, хто мусить працювати.